

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้ สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่ กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิธีการการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล รวมทั้ง กำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

เพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่างๆ รวม ๖ คณะอัน ประกอบด้วย คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้าน การสร้างความสามารถในการแข่งขัน คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทาง สังคม คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อ รับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ตลอดจนได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางเพื่อ ประกอบการพิจารณาจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

สถานการณ์ แนวโน้ม วิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ

๑. บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ เป็นต้นมาได้ส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับการยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลาง ในด้านสังคมที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนส่งผลให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากการเป็นประเทศยากจน และในด้านสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในความหลากหลายเชิงนิเวศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีความท้าทายต่อการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๐ ที่ร้อยละ ๓.๙ ถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าศักยภาพ เมื่อเทียบกับร้อยละ ๖.๐ ต่อปีในช่วงเวลาเกือบ ๖ ทศวรรษที่ผ่านมา โดยมีสาเหตุหลักจากการชะลอตัวของการลงทุนภายในประเทศ และสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวได้เต็มที่ โครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพภาคบริการและภาคเกษตรมีผลิตภาพการผลิตในระดับต่ำ ขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ประกอบกับแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพและสมรรถนะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ

นอกจากนั้น ศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยยังคงเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณะ การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ ของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาระดับคุณภาพการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ ขณะที่ปัญหาด้านความยากจนยังคงเป็นประเด็นท้าทายในการยกระดับการพัฒนาประเทศให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้นและแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันการวางกลยุทธ์ระยะยาวในการฟื้นฟู การใช้ และการรักษาทรัพยากรอย่างบูรณาการเพื่อการพัฒนาประเทศที่ผ่านมายังขาดความชัดเจน ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศยังมีปัญหาการใช้อย่างสิ้นเปลืองและเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ ปัญหาดังกล่าวข้างต้นมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาประเทศขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของประชาชน ขณะที่ความมั่นคงภายในประเทศยังมีหลายประเด็นที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็ง ลดความขัดแย้งทางความคิดและอุดมการณ์ที่มีรากฐานมาจากความเหลื่อมล้ำ ความไม่เสมอภาค การขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม และปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเมืองตลอดจนส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรักและความสามัคคี

ในขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

๒. ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ

แม้ว่าประเทศไทยจะมีตำแหน่งที่ตั้งที่สามารถเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงในภูมิภาคและเป็นประตูสู่เอเชีย แต่การที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ ทำให้ปัญหาด้านเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้านยังคงเป็นความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคต นอกจากนี้ ประเทศไทยยังคงต้องให้ความสำคัญกับปัญหาด้านความมั่นคงอื่น ๆ ที่มีความซับซ้อน ละเอียดอ่อน และมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติ ที่อาจเป็นประเด็นท้าทายต่อการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจระหว่างรัฐกับประชาชนและระหว่างประชาชนกับประชาชน ซึ่งรวมถึงการสร้างความสามัคคีของคนในชาติที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประชากรไทยที่มีแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่างกันอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประชาคมมหาอำนาจ ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบหลายขั้วอำนาจ หรือเกิดการย้ายขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต ขณะที่องค์กรที่ไม่ใช่รัฐ อาทิ องค์กรระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติ จะมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดกฎ ระเบียบ ทิศทางความสัมพันธ์และมาตรฐานสากลต่างๆ ทั้งในด้านความมั่นคง และเศรษฐกิจ รวมทั้งการรวมกลุ่มเศรษฐกิจและการเปิดเสรีในภูมิภาคที่นำไปสู่ความเชื่อมโยงในทุกระบบ อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านอาชญากรรมข้ามชาติและเศรษฐกิจนอกระบบ รวมทั้งปัญหายาเสพติด การค้ามนุษย์ และการลักลอบเข้าเมือง

ในทางกลับกัน ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ หุ่นยนต์และโดรน เทคโนโลยีพันธุกรรมสมัยใหม่ และเทคโนโลยีทางการเงิน ซึ่งตัวอย่างแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดเหล่านี้ คาดว่า จะเป็นปัจจัยสนับสนุนหลักที่ช่วยทำให้เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มที่จะกลับมาขยายตัวได้เข้มแข็งขึ้น แนวโน้มสำคัญที่จำเป็นต้องมีการติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิ การรวมกลุ่มทางการค้าและการลงทุนที่จะมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น การแข่งขันที่คาดว่าจะรุนแรงขึ้นในการเพิ่มผลิตภาพและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์รูปแบบชีวิตใหม่ๆ

นอกจากนั้น ประเทศไทยคาดว่าจะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี ๒๕๗๔ จะก่อให้เกิดโอกาสใหม่ๆ ในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภครุ่นสูงวัยที่จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการคาดการณ์ว่าครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้นประชากรในประเทศไทยจะมีช่วงอายุที่แตกต่างกันและจะมีกลุ่มคนช่วงอายุใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของประชากรให้มีคุณภาพและการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการผลิตและการบริการของประเทศจะเป็นความท้าทายสำคัญในระยะต่อไป

ในขณะเดียวกัน โครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัย อาจทำให้เกิดความต้องการแรงงานต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเพื่อทดแทนจำนวนแรงงานไทยที่ลดลง ซึ่งปัจจัยด้านการเปิดเสรีในภูมิภาคและความก้าวหน้าของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งในภูมิภาคจะทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานและการย้ายถิ่นมีความสะดวกมากขึ้น และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรเข้าออกประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่มีศักยภาพซึ่งมีแนวโน้มในการเคลื่อนย้ายไปเรียนหรือทำงานในทั่วทุกมุมโลกสูงขึ้น ทั้งนี้ การย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น จึงอาจจะเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะยังคงเป็นประเทศผู้รับของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านขณะที่ประชากรไทยโดยเฉพาะแรงงานทักษะอาจมีแรงจูงใจในการย้ายถิ่นไปยังประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ดีกว่า อาจทำให้การแย่งชิงแรงงานมีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะยิ่งทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมไทย

นอกจากนี้ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคาดว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้นทั้งในเชิงความผันผวน ความถี่ และขอบเขตที่กว้างขวางมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ตลอดจนระบบผลิตทางการเกษตรที่สัมพันธ์ต่อกับความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ ขณะที่ระบบนิเวศต่างๆ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูงในการสูญเสียความสามารถในการรองรับความต้องการของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างไรก็ดี ระดับความรุนแรงของผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศต่าง ๆ ดังกล่าวที่แต่ละประเทศจะต้องเผชิญจะมีความแตกต่างกัน ทำให้การเป็นสังคมสีเขียวการรักษาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการจะได้รับความสำคัญและความสนใจจากนานาประเทศ รวมทั้งประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกรวมถึงการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหารมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นกฎระเบียบและข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมจะมีความเข้มข้นและเข้มงวดขึ้น โดยกรอบการพัฒนาตามข้อตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ที่สำคัญ เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และบันทึกความตกลงปารีสจะได้รับการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น

แนวโน้มเหล่านี้จะก่อให้เกิดความท้าทายต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติ ทั้งในส่วนของการทำงานและอาชีพ สาขการผลิตและบริการใหม่ๆ ความมั่นคงของประเทศอันเกิดจากภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาชญากรรมไซเบอร์ รูปแบบการก่อสงครามที่ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสาร องค์กรความรู้ เทคโนโลยีและสินค้าและบริการ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รวดเร็วและคาดการณ์ได้ยากการเกิดขึ้นของโรคระบาด และโรคอุบัติใหม่ที่จะส่งผลให้การเฝ้าระวังด้านการสาธารณสุขในประเทศมีความสำคัญมากขึ้น อาจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นได้ หากไม่มีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและรองรับผลกระทบต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบพลิกผันที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากการเข้าถึงเทคโนโลยีโครงสร้างพื้นฐาน และองค์ความรู้สมัยใหม่มีระดับความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มประชากรต่างๆ โดยการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวจะส่งผลต่อทั้งการทำงานและอาชีพที่จะมีรูปแบบและลักษณะงานที่เปลี่ยนไป มีความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงเพิ่มมากขึ้น หลายอาชีพอาจหายไปจากตลาดงานในปัจจุบันและบางอาชีพจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติโดยเฉพาะอาชีพที่ต้องการทักษะระดับต่ำ ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ปรับตัวไม่ทันหรือขาดความรู้และทักษะที่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปกระแสโลกาภิวัตน์ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาขยายความเป็นเมือง วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศที่อาจจะมีผลกระทบรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวจะส่งผลให้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

จากปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติต่างๆ ข้างต้น เห็นได้ว่าบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ ซึ่งจะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศอย่างมาก ดังนั้น การพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติและทุกด้าน การพัฒนาที่เกี่ยวข้อง มีความร่วมมือในลักษณะประชารัฐจากภาคส่วนต่างๆ ในรูปแบบของหุ้นส่วนการพัฒนาที่เป็นการดำเนินงานอย่างบูรณาการ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน โดยประเทศไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ สามารถรู้เท่าทันและปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้

ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และกติกาใหม่ๆ และมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัย ระบบบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวหน้าทันโลก จากการต่อยอดการพัฒนาบนพื้นฐานนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ส่งผลให้เกิดการสร้างห่วงโซ่มูลค่าทางเศรษฐกิจในทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรและภาคบริการ กระจายผลประโยชน์จากการพัฒนา ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ และนำไปสู่การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน

นอกจากนี้ ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหาร การรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายเชิงนิเวศ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและธุรกิจ และการพัฒนาและขยายความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่องที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ที่ชัดเจน ขณะที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ กฎหมาย ระบบภาษีต้องมีกลยุทธ์การพัฒนาที่สามารถอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ประเทศมีศักยภาพการแข่งขันที่สูงขึ้น และสามารถใช้จุดแข็งในเรื่องตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศมากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญของการรวมกลุ่มความร่วมมือกับนานาประเทศในระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อกระชับและสร้างสัมพันธ์ไมตรี เสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างพลังทางเศรษฐกิจและรักษาความมั่นคงของประเทศ โดยจำเป็นต้องสร้างความพร้อมในการที่จะยกระดับมาตรฐานและมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกติกาสากลในด้านต่างๆ ขณะเดียวกันประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งให้มีการปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดีและมีเสถียรภาพทางการเมือง มีการส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจเพื่อให้เกิดความรักความสามัคคี และลดความขัดแย้งภายในประเทศ โดยที่นโยบายการพัฒนาต่างๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับโครงสร้างและลักษณะพฤติกรรมของประชากรที่อาจจะมีความแตกต่างจากปัจจุบันมากขึ้น

ดังนั้น ภายใต้เงื่อนไขโครงสร้างประชากร โครงสร้างเศรษฐกิจ สภาพสังคม สภาพภูมิอากาศ สิ่งแวดล้อม และปัจจัยการพัฒนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนการพัฒนาที่รอบคอบและครอบคลุม อย่างไรก็ตาม หลายประเด็นพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการปรับตัวซึ่งจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าไปในอนาคตจึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในระยะยาวที่ต้องบรรลุ พร้อมทั้งแนวยุทธศาสตร์หลักในด้านต่างๆ เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างบูรณาการบนพื้นฐานประชาธิปไตยยกระดับจุดแข็งและจุดเด่นของประเทศ และปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนและจุดด้อยต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นเป้าหมายใหญ่ในการขับเคลื่อนประเทศ และถ่ายทอดไปสู่แผนในระดับอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ภารกิจและพื้นที่ ซึ่งรวมถึงพื้นที่พิเศษต่างๆ อาทิ เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

๓. วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองต่อต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความยุติธรรมมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วนมีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจนเศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่างๆทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญาทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษาและการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม จนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ **“ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”** โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของ

ทรัพยากรธรรมชาติ

- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ

๔.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

- (๑) การรักษาความสงบภายในประเทศ
- (๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
- (๓) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ
- (๔) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ
- (๕) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

๔.๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- (๑) การเกษตรสร้างมูลค่า
- (๒) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
- (๓) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว
- ๔.๔ โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก
- (๕) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

๔.๓ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

- (๑) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
- (๒) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- (๓) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑
- (๔) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย
- (๕) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
- (๖) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- (๗) การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ

๔.๔ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

- (๑) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ
- (๒) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี
- (๓) การเสริมสร้างพลังทางสังคม
- (๔) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการ

ตนเอง

๔.๕ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (๑) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว
- (๒) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล
- (๓) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ
- (๔) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง
- (๕) พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (๖) ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

๔.๖ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

- (๑) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส
- (๒) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่
- (๓) ภาครัฐมีขนาดเล็ก กลม เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ
- (๔) ภาครัฐมีความทันสมัย
- (๕) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ
- (๖) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (๗) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น
- (๘) กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาของการปฏิรูปประเทศและสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดกันมากขึ้น โดยได้น้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานาทางในการพัฒนาประเทศต่อเนื่องจากแผนพัฒนา ฉบับที่ ๙-๑๑ เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง เกิดภูมิคุ้มกัน และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน

ในการจัดทำแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๒ ครั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำบนพื้นฐานของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย ๔.๐ ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ นอกจากนั้น ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ทั้งในระดับกลุ่มอาชีพ ระดับภาค และระดับประเทศในทุกขั้นตอนของแผนฯ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทารายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนฯ เพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๒ จึงเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดประเด็นการพัฒนา พร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกัน ยังได้กำหนดแนวคิดและกลไกการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อกำกับให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทางและเกิดประสิทธิภาพ นำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย

๑. ภาพรวมการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๑.๑ หลักการ

๑.๒ จุดเปลี่ยนสำคัญในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ ๑๒

๑.๓ ประเด็นการพัฒนาหลักที่สำคัญในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๒. การประเมินสภาพแวดล้อมการพัฒนาประเทศ

๒.๑ สถานการณ์และแนวโน้มภายนอก

๒.๒ สถานการณ์และแนวโน้มภายใน

๓. วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๓.๑. วัตถุประสงค์

๓.๒. เป้าหมายรวม

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ มีทั้งหมด ๑๐ ยุทธศาสตร์ โดยมี ๖ ยุทธศาสตร์ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และอีก ๔ ยุทธศาสตร์ที่เป็นปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

๔.๑ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

๔.๒ ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

๔.๓ ยุทธศาสตร์การสร้างเสริมความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
๔.๔ ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
๔.๕ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่ง และยั่งยืน

๔.๖ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย

๔.๗ ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

๔.๘ ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

๔.๙ ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

๔.๑๐ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

๕. การขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ สู่การปฏิบัติ

๕.๑ หลักการ

๕.๒ แนวทางขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๕.๓ การติดตามประเมินผลแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

➔ ๑.๓.๑ แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๕ ฉบับทบทวน

๑. สภาพทั่วไป

๑.๑ **ที่ตั้ง** ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ระหว่างละติจูด ๑๔°๗' ถึง ๑๘°๒๗' เหนือ และลองจิจูด ๑๐๐°๕๔' ถึง ๑๐๕°๓๗' ตะวันออก ตั้งอยู่ในตำแหน่งศูนย์กลางของอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง โดยมีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านตะวันออกและด้านเหนือ มีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นพรมแดน และด้านใต้ ติดต่อราชอาณาจักรกัมพูชา โดยมีเทือกเขาพนมดงรัก กั้นพรมแดน

๑.๒ **พื้นที่และลักษณะภูมิประเทศ** มีพื้นที่รวม ๑๐๕.๕๓ ล้านไร่ ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง มีความลาดเอียงไปทางตะวันออก มีลักษณะคล้ายกระทะ แบ่งเป็น ๒ เขตใหญ่ ได้แก่ บริเวณแอ่งที่ราบโคราช อยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำมูลและชี ลักษณะเป็นที่ราบสูงสลับกับเนินเขา และบริเวณแอ่งสกลนคร อยู่ทาง ตอนเหนือของภาค ตั้งแต่แนวเขาภูพานไปจนถึงแม่น้ำโขง เทือกเขาที่แบ่งระหว่างแอ่งโคราชและแอ่งสกลนคร ได้แก่ เทือกเขาภูพาน

๑.๓ **ภูมิอากาศ** มีอากาศร้อนชื้นสลับกับแล้ง แบ่งเป็น ๓ ฤดู คือ ฤดูร้อน ช่วงเดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม อากาศจะร้อนและแห้งแล้งมาก จังหวัดที่มีอุณหภูมิสูงสุด คือ อุตรธานี ฤดูฝน ช่วงเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม ได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ทำให้มีฝนตกเป็นบริเวณกว้าง แต่มีแนวเทือกเขาตงพญาเย็นและสันกำแพง กั้นลมฝนจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ส่งผลให้พื้นที่แอ่งโคราช ซึ่งเป็นเขตเงาฝนจึงมีสภาพแห้งแล้งกว่าแอ่งสกลนคร จังหวัดที่มีฝนตกมากที่สุด คือ นครพนม ฝนตกน้อยที่สุด คือ นครราชสีมา ฤดูหนาว ช่วงเดือน พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ อากาศหนาวเย็น ได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจากประเทศจีน จังหวัดที่มีอุณหภูมิต่ำสุด คือ จังหวัดเลย

๑.๔ **การใช้ประโยชน์ที่ดิน** ในปี ๒๕๕๙ มีพื้นที่รวม ๑๐๕.๕๓ ล้านไร่ จำแนกเป็นพื้นที่ป่าไม้ ๑๕.๖๖ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑๔.๙ พื้นที่ทางการเกษตร ๖๓.๘๗ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๖๐.๕ และพื้นที่ใช้ประโยชน์อื่นๆ ๒๖.๐๒ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๒๔.๗ ของพื้นที่ภาค

หน้า ๒๐

๑.๕ ทรัพยากรธรรมชาติ

๑.๕.๑ ดิน สภาพดินเป็นดินทรายไม่อุ้มน้ำ ทำให้ขาดแคลนน้ำ และขาดธาตุอาหาร ใต้ดินมีเกลือหิน ทำให้ดินเค็ม จึงมีข้อจำกัดต่อการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

๑.๕.๒ แหล่งน้ำ มีลุ่มน้ำขนาดใหญ่ ๓ ลุ่มได้แก่ แม่น้ำชี มีความยาวประมาณ ๗๖๕ กิโลเมตร ยาวที่สุดในประเทศไทย มีต้นน้ำที่ทิวเขาเพชรบูรณ์ และไหลไปรวมกับแม่น้ำมูลที่จังหวัดอุบลราชธานี แม่น้ำมูล มีความยาวประมาณ ๖๔๑ กิโลเมตร ต้นน้ำอยู่ที่เทือกเขาสันกาแพงแล้วไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่จังหวัดอุบลราชธานี นอกจากนี้ยังมีลุ่มน้ำสาขาย่อย ได้แก่ ลาปาว ลาน้ำอูน ลาน้ำสงคราม ลาเสียว ลาน้ำเลย ลาน้ำพอง และลาตะคอง รวมทั้งแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ ที่กระจายอยู่ในพื้นที่ เช่น หนองหาร (สกลนคร) และ บึงละหาน (ชัยภูมิ) นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำบาดาล มีปริมาณน้ำในเกณฑ์เฉลี่ย ๕-๑๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง ที่ความลึกของบ่อประมาณ ๓๐ เมตร คุณภาพของน้ำบาดาลมีตั้งแต่เค็มจัด กร่อย และจืด เนื่องจากพื้นที่ในแอ่งโคราชและแอ่งสกลนครจะรองรับด้วยหินเกลือ หากเจาะน้ำบาดาลลึกเกินไปอาจเจพบน้ำเค็ม

๑.๕.๓ ป่าไม้ ในปี ๒๕๖๐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ป่าไม้จำนวน ๑๕.๖๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙ ของพื้นที่ภาค หรือร้อยละ ๑๕.๓ ของพื้นที่ป่าไม้ทั้งประเทศ ซึ่งยังต่ำกว่าค่าเป้าหมาย ในการรักษาสมดุลของระบบนิเวศที่จะต้องมียพื้นที่ป่าไม้ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็น ป่าเบญจพรรณ

๒. โครงข่ายคมนาคมขนส่งและการบริการสาธารณูปโภค

๒.๑ โครงข่ายถนน เชื่อมโยงกับโครงข่ายหลักของประเทศและเชื่อมโยงสู่ประเทศเพื่อนบ้าน สปป.ลาว กัมพูชา และสามารถเชื่อมโยงไปยังเวียดนามและจีนตอนใต้

๒.๑.๑ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ)

๒.๑.๒ เส้นทางแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก

๒.๑.๓ เส้นทางใหม่เศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก ๒

๒.๒ รถไฟ

๒.๓ สนามบิน

๒.๔ ด้านชายแดน

๒.๕ แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่อยู่ระหว่างดำเนินการในภาค ได้แก่ รถไฟความเร็วสูง (ช่วงกรุงเทพฯ-นครราชสีมา ช่วงนครราชสีมา-หนองคาย) รถไฟทางคู่ (ช่วงชุมทางถนนจิระ-ขอนแก่น ช่วงขอนแก่น-หนองคาย ช่วงจิระ-อุบลราชธานี) ทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองและทางพิเศษ (ช่วงบางปะอิน-นครราชสีมา ช่วงระเบียงเศรษฐกิจ EWEC ด้านตะวันออก)

๒.๖ บริการสาธารณูปโภค

๒.๖.๑ ไฟฟ้า

๒.๖.๒ ประปา

๓. สภาพเศรษฐกิจและรายได้

๓.๑ ภาพรวมเศรษฐกิจ

๓.๒ เศรษฐกิจรายสาขา

๓.๓ เศรษฐกิจระดับครัวเรือน

๔. ประชากรและสังคม

๔.๑ ประชากร

จำนวนประชากรของภาคมากที่สุดของประเทศ ปี ๒๕๖๐ มีจำนวนประชากร ๒๑.๙๘ ล้านคน หรือร้อยละ ๓๓.๒ ของประเทศ เพิ่มขึ้นจาก ๒๑.๖๙ ล้านคน ในปี ๒๕๕๕ และมีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๐ โดยเฉลี่ยร้อยละ ๐.๓๑ ต่ำกว่าประเทศที่มีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๐.๕๔ โดยจังหวัดนครราชสีมา มีประชากรมากที่สุด ๒.๕๘ ล้านคน รองลงมา คือ จังหวัดอุบลราชธานี มีประชากร ๑.๘๑ ล้านคน และจังหวัดขอนแก่น มีประชากร ๑.๗๖ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐ ๘.๕ และ ๘.๒ ของประชากรภาค ตามลำดับ

๔.๒ แรงงาน

แรงงานส่วนใหญ่มีความรู้ระดับประถมศึกษา แรงงานระดับอาชีวะมีสัดส่วนน้อยมาก ในปี ๒๕๖๐ มีกำลังแรงงาน ๙.๖๓ ล้านคน ส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตร ร้อยละ ๕๐.๗๗ ของกำลังแรงงาน ของภาค จำนวนแรงงานที่มีความรู้ระดับประถมลดลง จากร้อยละ ๕๗.๘ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๕๖.๔๘ ในปี ๒๕๖๐ มีความรู้ระดับมัธยมต้น เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๑๖.๐๒ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๑๗.๙ ในปี ๒๕๖๐ ระดับมัธยมปลาย เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๑๑.๘๗ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๑๑.๙๖ ในปี ๒๕๖๐ แรงงานระดับอาชีวะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ ๒.๐๗ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๒.๐๙ ในปี ๒๕๖๐ ระดับอุดมศึกษา เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๗.๐๕ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๙.๕๖ ในปี ๒๕๖๐

๔.๓ การศึกษา

สถาบันการศึกษามีทุกระดับ โดยระดับอุดมศึกษามี ๕๓ แห่ง ครอบคลุมเกือบทุกจังหวัด แยกเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ ๓๖ แห่ง เอกชน ๑๐ แห่ง และสถาบันวิทยาลัยชุมชน ๗ แห่ง ในจำนวนนี้เป็นสถาบันวิจัย ๑๒ แห่ง ซึ่งมากที่สุดในประเทศ

๔.๔ สาธารณสุข

มีสถานบริการสาธารณสุขให้บริการครอบคลุมทั่วถึงทุกพื้นที่ ในปี ๒๕๖๐ มีจำนวนโรงพยาบาลรัฐบาล ๓๒๓ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) ๒๙๑ แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.) ๒๓ แห่ง โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.) ๙ แห่ง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จำนวน ๓,๔๗๗ แห่ง

๕. ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติ

๕.๑ สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรป่าไม้มีแนวโน้มลดลง ในปี ๒๕๖๐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๑๕.๖๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙ ของพื้นที่ภาค หรือร้อยละ ๑๕.๓ ของพื้นที่ป่าไม้ทั้งประเทศ ในช่วงปี ๒๕๕๖-๒๕๖๐ มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ของภาคลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๐.๒๔ เนื่องจาก การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้เพื่อการเกษตรที่เพิ่มมากขึ้น โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดมากที่สุดได้แก่ จังหวัดมุกดาหาร รองลงมาคือ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดเลย และจังหวัดอุบลราชธานี

๕.๒ สถานการณ์ด้านภัยพิบัติ

การเกิดไฟป่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในช่วงปี ๒๕๕๖-๒๕๖๐ มีจำนวนการเกิดไฟป่าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๘.๘ โดยปี ๒๕๖๐ เกิดไฟไหม้ป่า จำนวน ๘๗๘ ครั้ง พื้นที่ถูกไฟไหม้ ๙,๖๘๗ ไร่ ลดลงจาก ปี ๒๕๕๖ ที่มีจำนวน ๑,๕๗๔ ครั้ง และจำนวนพื้นที่ป่าถูกไฟไหม้ ๑๙,๖๒๒ ไร่ ซึ่งเป็นปีที่เกิดไฟไหม้ป่ามากที่สุด โดยในระหว่างปี ๒๕๕๖-๒๕๖๐ เกิดไฟไหม้ป่าเฉลี่ย ๑,๒๖๘.๘ ครั้งต่อปี คิดเป็นพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้เฉลี่ย ๑๘,๗๔๑.๒ ไร่ต่อปี

๖. สภาวะแวดล้อม

๖.๑ จุดแข็ง

๖.๒ จุดอ่อน

๖.๓ โอกาส

๖.๔ ภัยคุกคาม

๗. ปัญหาและประเด็นท้าทาย

๘. แนวคิดและทิศทางการพัฒนา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาพื้นฐานด้านการขาดแคลนน้ำ ดินคุณภาพต่ำ ประสบอุทกภัยและ ภัยแล้งซ้ำซาก คนมีปัญหาทั้งในด้านความยากจน และมีปัญหาภาวะทุพโภชนาการ แต่มีความพร้อม ด้านสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัย ดังนั้น การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไปสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” จำเป็นจะต้องแก้ไขปัญหามูลฐานควบคู่ไปกับการพัฒนาการวิจัยเพื่อใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาคให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมทั้งการแสวงหาโอกาสการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมจากภายนอกมาช่วยขับเคลื่อน โดยการใช้ประโยชน์จากโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับโครงข่ายระบบการคมนาคมขนส่ง และพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงและข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่ม อนุภูมิภาคแม่น้ำโขงที่กำลังมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมาเสริมสร้างกิจกรรมการพัฒนาใหม่ๆ ให้แก่ภาค เพื่อให้มีอัตราการเติบโตที่สูงเพียงพอต่อการลดความเหลื่อมล้ำกับพื้นที่ส่วนอื่นๆ ของประเทศได้ในระยะยาว

๘.๑ เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ : พัฒนาอีสานสู่มิติใหม่ให้เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง”

๘.๒ วัตถุประสงค์

๘.๒.๑ เพื่อแก้ปัญหาปัจจัยพื้นฐานด้านน้ำและดิน ให้เอื้อต่อการประกอบอาชีพ การดำรงชีพ และการพัฒนาเศรษฐกิจของภาค

๘.๒.๒ เพื่อดูแลช่วยเหลือคนจน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี พึ่งพาตนเอง พึ่งพาครอบครัว และพึ่งพากันในชุมชนได้

๘.๒.๓ เพื่อยกระดับการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สนับสนุนให้การเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคไม่ต่ำกว่าระดับประเทศ

๘.๒.๔ เพื่อเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของระบบเศรษฐกิจภาคเข้ากับระบบเศรษฐกิจของประเทศ และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๘.๒.๕ เพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง และมีบทบาทสนับสนุนประเทศเป็นศูนย์กลางภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๘.๓ เป้าหมาย

๘.๓.๑ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือขยายตัวเพิ่มขึ้น

๘.๓.๒ สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือลดลง

๘.๔ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒-๒๕๖๕
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๘๙๒,๖๗๖ ล้านบาท (ปี ๒๕๕๙)	ขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓.๕	ขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓.๕	ขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓.๕	ขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓.๕	ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๕ ต่อปี
สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๐.๔๔๖ (ปี ๒๕๖๐)	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๖	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๖	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๖	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๖	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๖

๘.๕.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

๘.๕.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ แก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้ต่ำเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๘.๕.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับ การแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๘.๕.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ

๘.๕.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลางและพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (EEC) เพื่อพัฒนาเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ๆ ของภาค

๘.๕.๖ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากข้อตกลงกับประเทศ เพื่อนบ้านในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและแนวระเบียงเศรษฐกิจ

➔ ๑.๓.๒ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร อำนาจเจริญ)

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐ ฉบับทบทวนใหม่
(รอบปี ๒๕๖๐)

วิสัยทัศน์

“ข้าวหอมมะลิเป็นเลิศ การท่องเที่ยวและการค้าชายแดนได้มาตรฐานสากล” คำนิยาม วิสัยทัศน์ ความหมาย ข้าวหอมมะลิเป็นเลิศ ข้าวคุณภาพดีตามมาตรฐาน GAP มีคุณลักษณะเด่นตามสายพันธุ์ หอมมะลิและมีมาตรฐานความปลอดภัย การท่องเที่ยวได้มาตรฐานสากล แหล่งท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาทั้งตัวแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกตามมาตรฐานกรมการท่องเที่ยวและมาตรฐานโลก การค้าชายแดนได้มาตรฐานสากล ด้านศุลกากรชายแดนมีสิ่งอำนวยความสะดวกและมีระเบียบ พิธีนำเข้าส่งออกเป็นไปตามมาตรฐานโลก

พันธกิจ

- พัฒนาคุณภาพการผลิตตามมาตรฐาน GAP และเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เพิ่มช่องทางการตลาดข้าวหอมมะลิ คุณภาพดี
- ฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพ และพัฒนาทักษะบุคลากร ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ และการตลาดให้ได้มาตรฐาน
- เสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการและเครือข่ายพันธมิตรธุรกิจการค้าชายแดน ทั้งด้านการบริหารจัดการ และพัฒนาระบบโลจิสติกส์เชื่อมโยงภูมิภาคอาเซียน

เป้าประสงค์รวม

- เพิ่มผลผลิตให้ได้ตามมาตรฐาน และสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์ด้วยการแปรรูปเพิ่มช่องทาง การตลาด ทั้งใน และต่างประเทศ ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี
- พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้ได้มาตรฐานและเสริมสร้างการบริหารจัดการการมีส่วนร่วม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว
- สร้างเครือข่ายการค้ากลุ่มจังหวัดเพื่อเพิ่มมูลค่าการค้าชายแดนด้วยระบบโลจิสติกส์ (Logistics) ที่มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

- ผลผลิตข้าวหอมมะลิต่อไร่เพิ่มขึ้น เป้าหมาย ๔ ปี ๔๐๐ ก.ก. ต่อไร่
- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว เป้าหมายรวม ๔ ปี ร้อยละ ๒๐
- มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น เป้าหมายรวม ๔ ปี ร้อยละ ๒๐
- อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ เป้าหมายรวม ๔ ปี ขยายตัว ร้อยละ ๘
- มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น เป้าหมายรวม ๔ ปี ร้อยละ ๑๒
- ผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ เพิ่มขึ้นเป้าหมายรวม ๔ ปี ร้อยละ ๑๒

ประเด็นยุทธศาสตร์ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา กลุ่มจังหวัดฯ เพื่อให้บรรลุ วิสัยทัศน์ ๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาคุณภาพและเพิ่มมูลค่าข้าวหอมมะลิสู่ความต้องการของตลาด

เป้าประสงค์ ๑. เพิ่มผลผลิตและพัฒนาคุณภาพกระบวนการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดีตามมาตรฐาน GAP

๒. พัฒนาคุณภาพกระบวนการแปรรูปตามมาตรฐาน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์จากการแปรรูป ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี

๓. พัฒนาและเพิ่มช่องทางการตลาดข้าวหอมมะลิและผลิตภัณฑ์จากข้าวหอมมะลิคุณภาพดี

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. ผลผลิตข้าวหอมมะลิต่อไร่เพิ่มขึ้น เป้าหมาย ๔ ปี ๔๐๐ ก.ก. ต่อไร่

๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าข้าวหอมมะลิของกลุ่มจังหวัด เป้าหมาย รวม ๔ ปี ร้อยละ ๘

๓. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นเป้าหมายรวม ๔ ปี ร้อยละ ๑๒

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการผลิตข้าวหอมมะลิให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน

๒. ส่งเสริมเครือข่ายผู้ผลิต ผู้ประกอบการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี

๓. เพิ่มช่องทางการตลาดข้าวหอมมะลิคุณภาพดี ๔. สร้างและพัฒนาตราสินค้า บรรจุภัณฑ์

ระบบสารสนเทศด้านการผลิตและการตลาด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวให้ได้ระดับมาตรฐานและยั่งยืน

เป้าประสงค์ ๑. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในกลุ่มจังหวัดให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

๒. เสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

๓. สนับสนุนการพัฒนาบริการและการบริหารจัดการของเครือข่ายการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ

๔. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และพัฒนาการตลาด

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว เป้าหมายรวม ๔ ปี ร้อยละ ๒๐

๒. อัตราการขยายตัวของรายได้ท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด ร้อยละ ๑๓.๕๕

๓. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว เป้าหมายรวม ๔ ปี ร้อยละ ๒๐

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในกลุ่มจังหวัดให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

๒. เสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

๓. สนับสนุนการพัฒนาบริการและการบริหารจัดการของเครือข่ายการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ

๔. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และพัฒนาการตลาดท่องเที่ยว และส่งเสริมการพัฒนาสินค้า

ผลิตภัณฑ์ ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาระบบสนับสนุนการบริหารจัดการธุรกิจการค้าและเพิ่มมูลค่าการค้า ชายแดน
ครบวงจรและได้มาตรฐานสากล

เป้าประสงค์

๑. เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการเศรษฐกิจขนาด
กลางและขนาดย่อม
๒. เสริมสร้างเครือข่ายพันธมิตรทางการค้า การลงทุนในกลุ่มจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน
๓. ศึกษาและพัฒนาระบบการให้บริการโลจิสติกส์ (Logistics) เพื่อสนับสนุนการค้า
๔. เสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของกลุ่มจังหวัดภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน เป้าหมายรวม ๔ ปี ร้อยละ ๑๒
๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ค่าเป้าหมายรวม ๔ ปี ร้อยละ
๒๐

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

๑. เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการเศรษฐกิจ ขนาด
กลางและ ขนาดย่อม
๒. เสริมสร้างเครือข่ายพันธมิตรทางการค้า การลงทุนในกลุ่มจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน
๓. การศึกษาวิจัยและการพัฒนาระบบผลิตและส่งออก (Logistics) เพื่อสนับสนุนธุรกิจ
การค้า
๔. เสริมสร้างศักยภาพและความร่วมมือภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน
๕. พัฒนาด้านการค้าชายแดนให้มีมาตรฐานรองรับการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ
๖. พัฒนาศักยภาพฝีมือแรงงาน เพิ่มผลิตภาพแรงงานและความสามารถในการแข่งขันกับ

**➔ ๑.๓.๓ แผนพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐) ทบพวใหม่ (รอบปี
๖๐)**

วิสัยทัศน์

“ชุมชนเข้มแข็ง เมืองน่าอยู่ เป็นประตูการค้าและการท่องเที่ยว การเกษตรมีศักยภาพ”

คำนิยาม วิสัยทัศน์ ความหมาย ชุมชนเข้มแข็ง ชุมชนสุขภาพดี มีการศึกษา อาชีพรายได้ บนวิถี
พอเพียง มีความมั่นคง ในชีวิตและทรัพย์สิน มีความแข็งแกร่งทางประเพณีและวัฒนธรรม และเป็นสังคมแห่ง
การเรียนรู้เพื่อพึ่งตนเอง อย่างยั่งยืน เมืองน่าอยู่ จังหวัดอุบลราชธานีเป็นเมืองที่ประชาชนอยู่ด้วยความสุข
สะดวกสบาย สิ่งแวดล้อมดี เศรษฐกิจดีมีงานทำ มั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และสังคมสงบสุข เป็น
ประตูการค้า และการท่องเที่ยว ช่องทางการค้า และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน โดย
จังหวัดอุบลราชธานี มีภูมิประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อน บ้านถึง ๒ ประเทศ คือ สปป.ลาว และ
ราชอาณาจักรกัมพูชา รวมทั้งยังมี เส้นทางเชื่อมโยงกับเวียดนามและจีนซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นประเทศที่มี
ศักยภาพและความต้องการสินค้าจากประเทศไทยสูง รวมทั้งการเข้ามา ท่องเที่ยวในประเทศไทย การเกษตรมี
ศักยภาพ การผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดมีประสิทธิภาพ (ability)และมีคุณภาพ ตามมาตรฐาน (Quality
Standard) สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้เศรษฐกิจ ของจังหวัด

พันธกิจ

- ยกระดับคุณภาพชีวิต พัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่
- ส่งเสริมการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวให้เพิ่มขึ้น
- พัฒนาศักยภาพการผลิตด้านการเกษตรและแปรรูปสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

เป้าประสงค์ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ตัวชี้วัด

- ร้อยละของหมู่บ้านจัดการสุขภาพที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด เป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐ ในปี ๒๕๖๐
- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของประชากรที่ได้รับศึกษาถึงระดับขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ เป้าหมาย ร้อยละ ๑๐ ในปี ๒๕๖๐
- ร้อยละของประชาชนที่ได้เข้าร่วมและสนับสนุนกิจกรรมด้านศาสนาและวัฒนธรรม เป้าหมาย ร้อยละ ๗๐ ในปี ๒๕๖๐
- ร้อยละของประชาชนที่ได้รับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐ ในปี ๒๕๖๐
- ร้อยละของรายได้เฉลี่ยของประชากรที่เพิ่มขึ้น เป้าหมาย ร้อยละ ๕ ในปี ๒๕๖๐
- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้นำธรรมชาติบาล เป้าหมาย ร้อยละ ๑๐ ในปี ๒๕๖๐

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาสังคมยกระดับคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาความยากจน
- ส่งเสริมการศึกษาและแหล่งเรียนรู้
- ส่งเสริมศาสนาและวัฒนธรรม
- รักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว เป้าประสงค์ มูลค่าการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวในจังหวัดเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP เป้าหมาย ร้อยละ ๖ ในปี ๒๕๖๐
- มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ ต่อปี
- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว เป้าหมาย ร้อยละ ๕ ในปี ๒๕๖๐

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบการให้บริการโลจิสติกส์(Logistics)เพื่อสนับสนุนการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว
- พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว เพื่อสร้างโอกาสและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน
- พัฒนาเพื่อยกระดับการผลิตสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน
- ส่งเสริมการเปิดตลาด และพัฒนาความร่วมมือทางการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาการเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร

เป้าประสงค์ที่ ๑ ข้าวหอมมะลิและพืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้รับการเพิ่มศักยภาพการผลิต

ตัวชี้วัด ๑. จำนวนผลผลิตข้าวหอมมะลิเฉลี่ยต่อไร่ (ก.ก./ไร่) เป้าหมาย จำนวน ๔๒๐ กิโลกรัมต่อไร่ ในปี ๒๕๖๐

๒. ร้อยละของจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ข้าวหอมมะลิ ต่อจำนวนแปลง/ฟาร์ม ที่ได้รับการตรวจจากกระทรวงเกษตรฯ เป้าหมาย ร้อยละ ๙๐ ในปี ๒๕๖๐

๓. จำนวนผลผลิตมันสำปะหลังเฉลี่ยต่อไร่ (ก.ก./ไร่) เป้าหมาย จำนวน ๓,๘๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ในปี ๒๕๖๐ ๔. จำนวนผลผลิตยางพาราเฉลี่ยต่อไร่ (ก.ก./ไร่) เป้าหมาย จำนวน ๒๘๐ กิโลกรัมต่อไร่ ในปี ๒๕๖๐

เป้าประสงค์ที่ ๒ ปัจจัยพื้นฐานทางการเกษตรได้รับการบริหารให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุม

ตัวชี้วัด ๕. จำนวนพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น เป้าหมาย จำนวน ๒๐,๐๐๐ ไร่ ในปี ๒๕๖๐

เป้าประสงค์ที่ ๓ เกษตรกร/ชุมชนเกษตรมีความเข้มแข็งตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัด ๖. ร้อยละของครัวเรือนเกษตรกร/ชุมชนเกษตรกลุ่มเป้าหมาย ที่มีการพัฒนาการเกษตร ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป้าหมาย ร้อยละ ๘๕ ในปี ๒๕๖๐ **เป้าประสงค์ที่ ๔** ผลผลิตทางเกษตรกรรมมีการจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่า

ตัวชี้วัด ๗. มูลค่าของสินค้าเกษตรที่ได้รับการแปรรูป/แปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าในระดับกลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์/วิสาหกิจ/ชุมชน เป้าหมาย ๕๖๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๐

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

- ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวคุณภาพและได้มาตรฐาน
- ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ
- พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
- ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- พัฒนาและส่งเสริมการแปรรูปและการประมง
- พัฒนาองค์ความรู้ด้านการเกษตรเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมและบูรณาการ

ตัวชี้วัด ๑. ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป้าหมาย ร้อยละ ๙๐ ในปี ๒๕๖๐

๒. ร้อยละของ อปท./ภาคราชการ/องค์กรภาคประชาชน ที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป้าหมาย ร้อยละ ๙๐ ในปี ๒๕๖๐

๓. ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยที่กำจัดได้ เป้าหมาย ร้อยละ ๗๐ ในปี ๒๕๖๐

๔. ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ เป้าหมาย ร้อยละ ๓๐ ในปี ๒๕๖๐

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

๑. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. ป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วม ๓. บริหารจัดการด้านพลังงาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างและรักษาความมั่นคง

เป้าประสงค์ พื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี มีความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย คน หมู่บ้านและชุมชน มี ภูมิคุ้มกันและความพร้อมเผชิญปัญหาและภัยคุกคามด้านความมั่นคงทุกรูปแบบ บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของ องค์กรทุกภาคส่วน และประชาชนในพื้นที่

ตัวชี้วัด ๑. จำนวนหมู่บ้านและชุมชนชายแดน ที่ได้รับการพัฒนาเป็นหมู่บ้าน และชุมชนเข้มแข็ง เป้าหมาย ๓๐๘ หมู่บ้าน ในปี ๒๕๖๐

๒. ร้อยละของหมู่บ้านและชุมชน ที่ปฏิบัติงานด้านความมั่นคง เป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐ ในปี ๒๕๖๐

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาศักยภาพคนชุมชน และพื้นที่เพื่อความมั่นคง

๒. ผนึกกำลังทุกภาคส่วนเพื่อเสริม สร้างความมั่นคง

๓. พัฒนาคือความร่วมมือเพื่อเสริมความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาระบบบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

เป้าประสงค์ที่

๑ ประชาชนมีความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละของผู้รับบริการที่พึงพอใจในการบริการของหน่วยงานไม่ต่ำกว่า ๘๕ ต่อปี

๒. ร้อยละของเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่ได้รับการตอบสนองและดำเนินการภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ ของจังหวัด เป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐ ในปี ๒๕๖๐

เป้าประสงค์ที่ ๒ จังหวัดอุบลราชธานีมีระบบการ บริหารงานภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ

๑. ร้อยละของบุคลากรภาครัฐที่ได้รับการพัฒนาสมรรถนะ เป้าหมายร้อยละ ๓๕ ในปี ๒๕๖๐

๒. ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารจากภาครัฐเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

๒. พัฒนาระบบการติดตามประเมินผล

➔ ๑.๔ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุบลราชธานี

๑ วิสัยทัศน์

“ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ชุมชนเข้มแข็ง เป็นประตูกำหนดทิศทางท้องถิ่น การเกษตรมีศักยภาพ มีการพัฒนาอย่างสมดุล ยั่งยืน ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

๒ พันธกิจ

๑. พัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่ได้มาตรฐานบริการประชาชน
๒. ส่งเสริมและพัฒนาการประกอบอาชีพแก่ประชาชน
๓. ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในระดับท้องถิ่น
๔. ส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง
๕. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการป้องกัน การดูแล และการรักษาสุขภาพ แก่ประชาชน
๖. ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักสิทธิ หน้าที่ ตามกฎหมาย ในระบอบประชาธิปไตย
๗. ส่งเสริมและบูรณาการระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๘. ส่งเสริมระบบการตรวจสอบการทำงานภาครัฐโดยภาคประชาชน
๙. ส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วน
๑๐. ส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
๑๑. บริหารจัดการการท่องเที่ยวของจังหวัด
๑๒. ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและการพาณิชย์กรรม
๑๓. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยมีส่วนร่วมของชุมชน
๑๔. จัดให้มีระบบบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ
๑๕. อนุรักษ์ฟื้นฟู และเผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๑๖. บริหารจัดการทรัพยากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

๑. ระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ๒. ประชาชนมีความรู้ด้านการประกอบอาชีพ ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานภูมิปัญญาสมัยใหม่ ๓. โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการเรียนการสอนที่ได้มาตรฐานและสอดคล้อง กับบริบทวิถีชีวิตของท้องถิ่น ๔. ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง ๕. ประชาชนมีความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพเบื้องต้นและการป้องกันโรคอย่างเป็นระบบ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- แนวทางที่ ๑ วางผังเมืองรองรับการขยายตัวของชุมชน
- แนวทางที่ ๒ พัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งที่ได้มาตรฐาน
- แนวทางที่ ๓ พัฒนาระบบชลประทานให้ทั่วถึงและเพียงพอ
- แนวทางที่ ๔ ขยายเขตการบริการไฟฟ้า ประปา รองรับขยายตัวของชุมชน
- แนวทางที่ ๕ พัฒนาระบบระบายน้ำที่ได้มาตรฐานและทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมคุณภาพชีวิต

แนวทางที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตพืชและสัตว์เศรษฐกิจของจังหวัด

แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมแก่ประชาชน

แนวทางที่ ๓ ส่งเสริมการป้องกัน ดูแล และรักษา สุขภาพประชาชน

แนวทางที่ ๔ ส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง

แนวทางที่ ๕ ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในระดับท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

แนวทางที่ ๑ บูรณาการการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อยของทุกภาคส่วน

แนวทางที่ ๒ เสริมสร้างองค์ความรู้ประชาธิปไตย สิทธิ หน้าที่ และกฎหมาย แก่ประชาชน

แนวทางที่ ๓ ส่งเสริมและบูรณาการระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของจังหวัด

แนวทางที่ ๔ ส่งเสริมระบบการตรวจสอบการทำงานภาครัฐโดยประชาชน

แนวทางที่ ๕ ส่งเสริมการรวมกลุ่มภาคประชาชนให้เข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว

แนวทางที่ ๑ ส่งเสริมสนับสนุนการลงทุนให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวใหม่

แนวทางที่ ๒ พัฒนาศักยภาพด้านการบริการแก่นักท่องเที่ยว

แนวทางที่ ๓ อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวของส่วนรวม

แนวทางที่ ๔ สร้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว

แนวทางที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ

แนวทางที่ ๖ ส่งเสริมการลงทุนและการพาณิชยกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางที่ ๑ บริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ ดินและน้ำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

แนวทางที่ ๒ พัฒนาระบบการกำจัดขยะและน้ำเสียให้ถูกสุขลักษณะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

แนวทางที่ ๓ ส่งเสริมให้ชุมชนปลอดภัย

แนวทางที่ ๔ จัดให้มีระบบบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทางที่ ๑ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ส่งเสริม และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทางที่ ๒ จัดให้มีศูนย์การเรียนรู้และการอนุรักษ์ด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน

แนวทางที่ ๓ จัดให้มีศูนย์การเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทางที่ ๑ พัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทางที่ ๒ พัฒนาระบบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทางที่ ๓ พัฒนาเครื่องมือ เครื่องมือ เครื่องจักรกลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทางที่ ๔ พัฒนาระบบการบริหารงานเชิงบูรณาการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์การพัฒนา อำเภอดงระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี

วิสัยทัศน์

“ สิ้นค้าเกษตรราคาดี ทุกพื้นที่ชุมชนเข้มแข็ง ร่วมแรงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พึ่งพร้อม
อาชีพเสริม เพิ่มเติมบริการรัฐประทับใจ ”

พันธกิจ

๑. ส่งเสริมคุณภาพชีวิต พัฒนาสังคม และศิลปวัฒนธรรมประเพณี
๒. ส่งเสริมการเกษตรปลอดสารพิษ และการแปรรูปสินค้าเกษตร
๓. ส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ
๔. พัฒนาการบริการหน่วยงานของรัฐให้ได้มาตรฐาน

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. เสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี มีความรู้คู่คุณธรรม และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
๒. สร้างความเข้มแข็งภาคเกษตร ส่งเสริมการเกษตรปลอดสารพิษ
๓. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. พัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
๕. การเสริมสร้างการรักษาความสงบเรียบร้อย และความมั่นคง

เป้าประสงค์

๑. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข
๒. การมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. การผลิตข้าวหอมมะลิและพืชเศรษฐกิจอื่นให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ปลอดสารพิษ
๔. การส่งเสริมและพัฒนาปัจจัยการผลิตภาคเกษตรให้มีประสิทธิภาพและทั่วถึง
๕. ประชาชนมีความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ
๖. การมีส่วนร่วมในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง

แนวทางการพัฒนาประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอดงระการพืชผล

๑. เสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี มีความรู้คู่คุณธรรม และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาสังคม ยกระดับคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาความยากจน
๒. ส่งเสริมการศึกษาและแหล่งการเรียนรู้
๓. ส่งเสริมศาสนาและวัฒนธรรม
๔. ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง
๒. สร้างความเข้มแข็งภาคเกษตร ส่งเสริมการเกษตรปลอดสารพิษ

หน้า ๓๓

แนวทางการพัฒนา

๑. การพัฒนาและส่งเสริมการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ
 ๒. การพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
 ๓. ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
 ๔. ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร และอาหาร
๓. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

๑. การบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. การแก้ไขปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วม
๓. การบริหารจัดการเรื่องพลังงาน
๔. พัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

แนวทางการพัฒนา

๑. ด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายนอกองค์กร
 - ผู้รับบริการ / ประชาชน
 ๒. ด้านองค์ประกอบภายในองค์กร
 - ความรู้ความสามารถของบุคลากร
 - ทักษะ / จริยธรรม กระบวนการทำงาน
 - วัฒนธรรมองค์กร
 ๓. ด้านนวัตกรรม
 - ความคิดริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น
 - ให้บริการประชาชนได้รวดเร็ว
 - พัฒนาระบบงาน
 - การสร้างเครือข่ายระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
 ๔. ด้านการเงิน
 - ประหยัด
 - มีประสิทธิภาพ / ความคุ้มค่า
๔. การเสริมสร้างการรักษาความสงบเรียบร้อย และความมั่นคง

แนวทางการพัฒนา

๑. การส่งเสริม สร้างและรักษาความมั่นคง
๒. พัฒนาศักยภาพคน ชุมชนและพื้นที่เพื่อความมั่นคง
๓. การผนึกกำลังทุกภาคส่วนเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง

๒.๑ วิสัยทัศน์ (Vision)

วิสัยทัศน์การพัฒนางานองค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง

" ส่งเสริมการศึกษา พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
ส่งเสริมอาชีพประชาชน พัฒนาคนสู่เทคโนโลยี "

๒.๒ ยุทธศาสตร์

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวงประจำปี (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ทั้งแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาอปท. ในเขตจังหวัด เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาซึ่งทำให้ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีปัญหาต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา ซึ่งจากการระดมความคิดเห็นของชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีจุดเด่น ซึ่งเป็นศักยภาพสำคัญของจังหวัด แต่ขณะเดียวกันก็มีปัญหาอุปสรรคหลายประการที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง ได้ดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ตามนโยบายของรัฐบาล และนโยบายริเริ่มของจังหวัดอุบลราชธานี องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง ได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาในช่วงสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ไว้รวม ๖ ด้าน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร

๒.๓ เป้าประสงค์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- มีโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม สะดวก รวดเร็วและปลอดภัย ระบบสาธารณูปโภคทั่วถึง ประชาชนได้รับความรวดเร็วสะดวกทันต่อสถานการณ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการเกษตร

- พัฒนาอาชีพทางการเกษตรและด้านอื่นๆ ของประชาชนให้มีรายได้ สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ การว่างงานในตำบลลดลง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว

- มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในตำบลได้รับการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมและมีการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ระบบการศึกษา ขนบธรรมเนียม ภูมิปัญญา ประเพณี วัฒนธรรมอันดีของตำบลได้รับการส่งเสริม บริหารจัดการอย่างเหมาะสม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิต

- ประชาชนได้รับการให้บริการสาธารณสุขภายในตำบลอย่างทั่วถึง สุขภาพแข็งแรง ลดการเจ็บป่วย ประชาชนเยาวชนห่างไกลยาเสพติด เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ประชาชนได้รับสวัสดิการสังคม มีความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และส่งเสริมการกีฬาภายในตำบลท่าหลวง

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร

- ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการท้องถิ่นมากขึ้น มีคุณธรรมจริยธรรม รอบรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง มีการจัดสรรทรัพยากรทำให้เกิดความพร้อมต่อการให้บริการประชาชนมากยิ่งขึ้น

๒.๔ ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๑. จำนวนถนนที่เพิ่มขึ้น
๒. จำนวนถนน ท่อระบายน้ำ ฯลฯ ที่ได้รับการบำรุงรักษา
๓. จำนวนระบบประปาที่ได้รับการก่อสร้าง / บำรุงรักษา
๔. จำนวนไฟฟ้าสาธารณะภายในตำบลที่เพิ่มขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการเกษตร

๑. จำนวนประชาชนที่มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการประกอบอาชีพเสริม
๒. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของประชาชนที่ได้รับการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาอาชีพด้านเกษตร ประมงและปศุสัตว์

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว

๑. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของกิจกรรมการส่งเสริม อนุรักษ์ พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. ระดับความสำเร็จของประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะสิ่งปฏิกูล
๓. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนา พื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักเรียนที่ได้รับการส่งเสริม จัดการคุณภาพการศึกษา
๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมประเพณี ประเพณี ศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิต

๑. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของประชาชนที่ได้รับการส่งเสริม เสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น
๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนเด็ก สตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้ป่วยเอดส์ที่ได้รับการสงเคราะห์
๓. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนประชาชนที่ได้รับคำแนะนำ ส่งเสริมให้ความรู้เสริมสร้างคุณภาพชีวิต

๔. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของประชาชนที่มีสุขภาพดีขึ้น ระดับการป่วยลดน้อยลง
๕. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนประชาชนที่ได้รับความปลอดภัยในการดำเนินการป้องกัน

บรรเทาสาธารณภัยและการแก้ไขปัญหาเสพติด

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร

๑. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของประชาชนที่แสดงออกในการมีส่วนร่วมในระบบการเมืองการปกครอง
๒. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของประชาชนและผู้มาติดต่อราชการที่พึงพอใจต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร
๓. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของบุคลากรที่ได้รับการพัฒนา

๒.๕ คำเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๑. เพื่อก่อสร้างและซ่อมบำรุงโครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวงให้มีความสะดวกและมาตรฐาน
๒. เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านอื่น ๆ ให้ประสบความสำเร็จโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านคมนาคมขนส่ง ด้านแหล่งน้ำ ด้านสาธารณสุขปโภค

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และการเกษตร

๑. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน
๒. ลดการว่างงานและพัฒนาอาชีพเกษตรกรกรรม และปัญหาความยากจนได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว

๑. เพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและดูแลสิ่งแวดล้อมภายในตำบลท่าหลวง
๒. เพื่อสร้างจิตสำนึกและตระหนักถึงความสำคัญของป่าในชุมชนสถานที่แหล่งท่องเที่ยวในตำบลเป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้น เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวในตำบลได้และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามเป็นที่รู้จักมากขึ้นเพื่อสร้างความสามัคคี

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

๑. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานการศึกษา ก่อสร้างปรับปรุง บำรุงรักษาอาคารสถานที่ของสถานศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด เพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักเรียนส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาในพื้นที่เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนนักศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาสนามกีฬา สถานที่ออกกำลังกาย ส่งเสริมสนับสนุนการกีฬา นันทนาการแก่ประชาชน
๒. เพื่อให้ประชาชนได้ออกกำลังกาย ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ส่งเสริม สนับสนุน บำรุงรักษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม งานประเพณีท้องถิ่น ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ฝังานของชาติให้สืบทอดสู่อนุชนรุ่นหลัง

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิต

๑. ส่งเสริมเยาวชนให้ห่างไกลยาเสพติด พัฒนาชุมชนและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
๒. ส่งเสริมสวัสดิการสังคมรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและส่งเสริมการกีฬาภายในตำบลท่าหลวง

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร

๑. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาศักยภาพบุคลากรท้องถิ่น ทางคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ในการประกอบวิชาชีพและตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและตลอดจน จัดหาอุปกรณ์ อาคารสถานที่เพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

๒. ส่งเสริม สนับสนุน การมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนจัดหาอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อเป็นสถานที่รวมกลุ่มประชุมประชาคม

๒.๖ กลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๑. ก่อสร้างปรับปรุง ซ่อมแซม บำรุงรักษาถนน ท่อระบายน้ำ ขุดลอกคลอง คลองส่งน้ำ สะพาน และโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น

๒. ก่อสร้างและปรับปรุงระบบประปาพัฒนาระบบไฟฟ้าสาธารณะ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และการเกษตร

๑. การส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน

๒. ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาด้านการเกษตร ประมง และปศุสัตว์ตามแนวทาง เศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว

๑. การส่งเสริม อนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. การกำจัดขยะมูลฝอยและการรักษาความสะอาด

๓. การอนุรักษ์ พื้นฟูพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

๑. ส่งเสริมการศึกษา

๒. ส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิต

๑. การส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์

๒. ส่งเสริมให้ความรู้ วัฒนธรรมการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชน

๓. ส่งเสริมป้องกัน ดูแลและรักษาสุขภาพแก่ประชาชน

๔. การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสาธารณภัยและการแก้ไขปัญหาเสพติด

๕. ส่งเสริมการกีฬาและนันทนาการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร

๑. ส่งเสริมสนับสนุนการเมืองการปกครอง

๒. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

๓. การปรับปรุงและพัฒนาบุคลากร

๒.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์

จุดเด่นของพื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง คือ ด้วยสภาพพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวงที่มีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การทำการเกษตรพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทางการเกษตร ประชาชนในเขตพื้นที่มีการปลูกพืชเศรษฐกิจซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้ประชาชนในพื้นที่เป็นจำนวนมาก เช่น ยางพารา ข้าว มันสำปะหลัง ฯลฯ และมีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เช่น ภูนกหงส์ ภูโลง ในอนาคตการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทย จะเป็นโอกาสที่จะทำให้ตำบลท่าหลวงสามารถนำผลผลิตทางการเกษตรอื่นๆ เข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้ จึงกำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ของตำบลท่าหลวง

๒.๘ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

จากประเด็นความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ที่สำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์จังหวัด จะเห็นได้ว่ามีความเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจนในการนำมาเป็นแนวทางกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ชัดเจนจะเป็นการเตรียมการพัฒนา เป็นการนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันใหม่ในท้องถิ่นให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมคนสังคมและระบบเศรษฐกิจของชุมชนให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการสภาวะการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน สังคมเศรษฐกิจภายในชุมชนให้มีคุณภาพ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในชุมชนอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์รอบจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เป็นแผนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะใช้แผนเป็นเครื่องมือในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยนำโครงการ/กิจกรรมจากแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง มีภารกิจสำคัญในการปฏิบัติงานเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นและการพัฒนาประเทศโดยส่วนรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่สร้างกระบวนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายประการ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง จึงมีบทบาทอำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวาง โดยมีเพียงจะมีหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นแต่ยังขยายบทบาทหน้าที่ออกไปรวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นด้วย และเป็นองค์กรที่เปิดให้ประชาคมท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารและการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ด้วยภารกิจที่มีมากขึ้นจึงมีความจำเป็นในการใช้ทรัพยากรรายได้ ทั้งที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง และรายได้ที่รัฐบาลจัดสรรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีความโปร่งใสมากที่สุด การวางแผนถือเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว โดยใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องวางแผนการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นให้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทั้งในปัจจุบันและอนาคต มีการปฏิบัติตามแผนงานโครงการที่กำหนดให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในช่วงเวลาที่กำหนด มาตรการควบคุมติดตาม วัดและประเมินผล โดยการบริหารจัดการตามแผน

หน้า ๓๙

แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

โดยองค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี

แผนงาน โครงการนั้นจะต้องเป็นการบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใส และพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบทั้งโดยหน่วยงานของรัฐและประชาคม

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง ด้วยเทคนิค SWOT Analysis (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค)

๑. จุดแข็ง (Strengths -S)

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวงเป็นองค์กรที่มีศักยภาพในการให้บริการสาธารณะ
๒. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง มีวิสัยทัศน์ และยึดถือแนวทางบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเป็นสำคัญ
๒. ประชากรส่วนใหญ่มีความสามัคคีในการจัดกิจกรรมด้านประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น
๓. มีหอกระจายข่าวประจำทุกหมู่บ้าน มีศักยภาพด้านสื่อสารข้อมูลข่าวสาร
๔. ททรัพยากรภายในองค์การมีความพร้อมพอสมควรในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในตำบล
๕. ผู้นำชุมชน (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) มีบทบาทในการเข้ามามีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับ อบต.
๖. มีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เช่น วัดกฐนหงส์ ภูโลง
๗. ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวงมีการปลูกพืชเศรษฐกิจซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้ประชาชนในพื้นที่เป็นจำนวนมาก เช่น ยางพารา ,ข้าว , มันสำปะหลัง ฯลฯ

๒. จุดอ่อน (Weaknesses-W)

๑. การคมนาคมมาคมไม่สะดวกเท่าที่ควร เช่น สภาพถนนชำรุดทำให้การเดินทางไม่สะดวก
๒. งบประมาณค่อนข้างน้อย ทำให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนยังไม่ครอบคลุม
๓. ประชาชนในพื้นที่ยังขาดจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชนซึ่งเป็นต้นเหตุทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ
๔. สถานที่ท่องเที่ยวขาดการดูแลพัฒนาฟื้นฟู ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ อย่างทั่วถึงในเรื่องแหล่งท่องเที่ยว
๕. แหล่งน้ำธรรมชาติแห่งในฤดูแล้ง ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการเกษตรและไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำใช้
๖. เจ้าหน้าที่และประชาชนไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษ ภาษาอาเซียน รวมถึงยังไม่มี ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอย่างแท้จริง
๗. กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกิดการสับสนเนื่องจากขาดความชัดเจนรวมทั้งภารกิจการถ่ายโอนที่มีเข้ามาสู่ท้องถิ่นเพิ่มขึ้น

๓. โอกาส (Opportunities-O)

๑. เป็นพื้นที่เส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงระหว่างอำเภอและจังหวัดอื่น เหมาะแก่การพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และสถานที่ศิลปวัฒนธรรมประจำท้องถิ่นแก่ผู้ที่เดินทางผ่านได้จดจำ

๒. มีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในภาครัฐ เน้นประสิทธิภาพ ประหยัด เป็นธรรม โปร่งใส เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมคิด ตัดสินใจ และร่วมรับผลประโยชน์

๓. รัฐบาลมีการขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาปลูกฝังค่านิยม อยู่แบบพอเพียงให้แก่ประชาชน

๔. การขอรับการสนับสนุนงบประมาณกรณีโครงการเร่งด่วนและโครงการเกื้อหนุนภาพ มีหลายช่องทาง ได้แก่ อบจ. จังหวัด กรมที่สังกัดและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๔. อุปสรรคหรือข้อจำกัด (Threats-T)

๑. กฎหมายระเบียบข้อบังคับขาดความยืดหยุ่น หรือไม่เหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจห้วงระยะเวลาในการจัดสรรและการเบิกจ่ายงบประมาณของรัฐบาลมีความไม่แน่นอน

๒. การดำเนินงานตามนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับปัญหาในพื้นที่และความต้องการของประชาชนมีมาก แต่ไม่สามารถปฏิบัติได้ครบถ้วนเนื่องจากจำกัดด้วยอำนาจหน้าที่และจำนวนของงบประมาณที่จำกัด